

Posudek bakalářské práce *Synestézie grafémy–barvy a slova–barvy z kvalitativní perspektivy*

Bakalářská práce Elišky Cutychové se věnuje synestézii grafémy–barvy a slova–barvy z netradičního, kvalitativního hlediska.

V prvních částech práce autorka představuje dosavadní poznatky o uvedených typech synestézie, přičemž si často všímá toho, že řada těchto poznatků je založena na omezeném vzorku, a je tak obtížné je zobecňovat na širší populaci synestetiků. Domnívám se, že tato část je zpracována kvalitně a autorka ukazuje dobrou obeznámenost s aktuální literaturou.

V hlavní části práce pak autorka představuje vlastní výzkum. Ten byl založen na strukturovaných rozhovorech a využíval jak starší rozhovory pořízené v rámci mého povinně volitelného semináře, tak další nahrávky, které pořídila sama autorka. Pevná struktura rozhovorů umožňovala získat srovnatelná introspektivní data od 14 synestetiků, což představuje slušný základ, na nějž se dá v budoucnu navazovat (i díky tomu, že autorka jednotlivé přepisy zveřejnila online v portálu Open Science Framework). Na druhou stranu je potřeba si být vědom, že tento vzorek není reprezentativní. Autorka si toho je obvykle explicitně vědoma, když popisuje vzorek a nečiní zobecnění. V některých případech však přece jen formuluje obecně platná tvrzení jako „Při analýze odpovědí týkajících se synestézie písmena–barvy se ukázalo, že změny ve vizuální podobě nehrají u tohoto typu spojení téměř žádnou roli.“ (s. 58). Takových tvrzení by se bylo dobré vyvarovat.

Práce myslím poměrně dobře ukazuje různorodost prožitků synestetiků a poskytuje cenné podněty pro experimentální výzkum zaměřený na specifitější otázky. V rámci obhajoby bych se rád zeptal na dvě obecnější otázky, které v práci nejsou řešeny:

1. Do jaké míry mohly být výsledky ovlivněny způsobem výběru vzorku?
2. Jaké jsou výhody a nevýhody rozhovorů pro účely výzkumu synestézie? Nakolik spolehlivá je v případě tohoto výzkumu introspekce?

Po formální stránce je práce na slušné úrovni. Práce podle mě splňuje podmínky kladené na diplomové práce a navrhuji ji hodnotit známkou **výborně**.

V Praze dne 30. srpna 2018

Mgr. Jan Chromý, Ph.D.